

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

33. ČÍSLO / XXVII. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

18. SRPNA 2019

Z obsahu:

**Růst víry
v kněžském životě (3)**
Z meditace římského
biskupa Františka na
setkání s faráři jeho
diecéze 2. března 2017
- strana 2 -

**Blahoslavený
Władysław Findysz
Libor Rösner**
- strana 4 -

**Přítomnost katolíků
v Eritreji je ohrožena**
- strana 5 -

**K tobě voláme,
vyhnání synové Evy**
Sv. Alfons Maria
de Liguori
- strana 6 -

**Kartuziáni zavírají dva ze
svých třidvaceti klášterů**
- strana 8 -

Zdrávas, Královno!
- strana 9 -

**První kontemplativní
komunita pro ženy
s Downovým syndromem**
- strana 11 -

**Vizionář:
Tajemství zjevení
v Tre Fontane (68)**
- strana 12 -

Diego Rodríguez de Silva y Velázquez (1599 – 1660): Korunování Panny Marie

Zdrávas, Královno!

Nádherná mariánská antifona „Salve Regina“ má nedomyslitelné místo v životě katolické církve. Jejím autorem je švábský benediktinský mnich Heřman z Altshausenu, nazývaný také jako Heřman Mrzák. Ačkoliv měl těžké tělesné postižení, ve středověku se stal duchovní perlou v ostrovním klášteře Reichenau na Bodamském jezeře a jeho současníci považovali tohoto všestranného génia za „zázrak století“.

Heřman se narodil před více než tisíci lety v německém městě Altshausenu ve Württembersku a o jeho životě se nám zachovalo jen pár rukou psaných zpráv z pera jeho žáka Bertolda. Avšak již samotné básně, které Heřman napsal ke cti Panny Marie, svědčí o jeho velké lásce k naší nebeské Matce. Následující skutečná událost nám ukazuje tohoto blahoslaveného mnicha nejen jako hlubokého mariánského ctitele, ale také jako oblíbeného patrona nemocných a postižených. Tuto událost zaznamenal v roce 1977 P. Béda Feser, někdejší převor cisterciáků ve známé poutní bazilice Birnau na břehu Bodamského jezera.

Doktor Albert Feser, otec patera Bédy, působil do 30. let minulého století jako oblastní lékař v nemocnici v Altshausenu. Jednoho dne navštívil pacienta, kterému již nedával žádnou naději, a zjistil, že se těší dobrému zdraví. S velkým údivem našel pod jeho přikrývkou kousek lebeční kosti! Co to mělo znamenat? V nemocnici působily sestry františkánky, které se za tohoto umírajícího pacienta nejen modlily, ale s důvěrou mu vložily pod prošívanou přikrývku relikvii lebeční kosti blahoslaveného Heřmana, kterou měly v té době u sebe. „Ano, pane doktore,“ přiznala jedna sestra, „když někdo umírá, vždy mu přineseme Heřmana.“ Doktor Feser odlomil kousek této relikvie a poslal jej do Konnersreuthu faráři Josefu Naberovi, duchovnímu vůdci stigmatizované Terezie Neumannové. Během jedné z jejích pátečních extází měl kněz před ní položit neotevřenou obálku s relikvií. Ihned poté, co farář Naber položil obálku na Tereziiinu postel, probrala se z extáze, v níž prožívala Ježíšovo utrpení, vzpřímila se na posteli, radostně pozdravila velkého švábského mariánského ctitele Heřmana a začala si s ním povídat. Tehdy se Terezii zjevila Panna Maria a řekla jí, že na přimluvu blaho-

slaveného Heřmana v ten den nemusí propřít Ježíšovu smrt na kříži.

Kdo vlastně byl tento Heřman Mrzák (1013–1054)? Narodil se jako druhý nejstarší z 15 dětí v rodině pocházející z vlivného švábského šlechtického rodu hrabat z Altshausenu. K jeho příbuzenstvu z otcovy strany patřil sv. Ulrich, biskup v Augsburgu, který završil svůj svatý život 40 let před Heřmanovým narozením. Rodina byla velmi zámožná. Heřmanova matka, hluboce zbožná a dobročinná hraběnka Hiltruda, měla svým příkladem, modlitbou a vírou rozhodující vliv na Heřmanovu lásku k Panně Marii. Heřman také po celý život choval vůči své matce vroucí náklonnost.

Vznesený šlechtic Heřman byl navenek zjevně zdravé a radostné dítě jako mnohé jiné. Jedna věc však na něm byla nápadná: jeho výjimečná inteligence. Bylo mu pouhých 7 let, když ho – již ochrnutého a pokřiveného – jeho rodiče jako dar Bohu odevzdali do péče benediktinů na ostrově Reichenau. Na den svého příchodu do opatství Panny Marie v Reichenau Heřman vzpomínal po celý život: bylo to 15. září 1020. V období středověku, když ještě neexistovaly univerzity, se na ostrově v západní části Bodamského jezera nacházelo jedno z nejvýznamnějších míst vzdělanosti v Evropě, vzkvétající centrum umění, vědy a především knižní malby. V klášteře,

Relikvie lebeční kosti Heřmana Mrzáka v zámeckém kostele v Altshausenu. Její pravost byla potvrzena po nalezení příslušného dokumentu v roce 1993.

Při pomýšlení na Heřmanův žalostný tělesný stav můžeme nad jeho tvorbou jen žasnout. Pro benediktinské kláštery vynalezl jednotné notové písmo a výjimečné jsou i jeho matematické spisy, v kterých „svými vědomostmi a důvtipem překonal všechny předcházející znalce... Nikdo se mu nevyrovnal ani ve výrobě hodin, hudebních nástrojů a mechanických zařízení.“ Za největší Heřmanovo dílo se považuje jeho kronika světa CHRONIKON – od Ježíšova narození až po rok Heřmanovy smrti. V té době to bylo nejrozsáhlejší a nejspolehlivější historické dílo, v němž poprvé důsledně počítal roky „po Kristově narození“. Heřmana však nikdy nevedla touha po světském uznání, jednoduše prakticky uskutečňoval pravidla své řehole v pravidelném rytmu modlitby a práce – ORA ET LABORA.

kde se v ideálním rytmu střídala modlitba, práce a studium a pod bdělým okem jeho duchovního otce, učeného opata Berna, jenž rozpoznal nadání tohoto mládence, našel Heřman to nejpriznivější klima pro rozvoj svých pozoruhodných intelektuálních schopností. Jeho pozdější žák a věrný pomocník Bertold napsal: „Na základě vlastního pozorování brzy dokonale pochopil všechna umění, především jemné odstíny básnického umění.“

Heřman se stal mnichem v Reichenau a brzy dosáhl takového stupně vědění, že se již jako dvacetiletý stal učitelem a nakonec i ředitelem klášterní školy. Tím „vyvolal úžas a obdiv těch, kdo ze všech stran přicházeli na jeho výuku“.

Všestranný génius na vozíku

U Heřmana, který byl stále odkázán na samaritánskou péči spolubratří, se projevovaly symptomy těžké nevléčitelné nemoci, kvůli níž později dostal své příjmení: Heřman Contractus (Mrzák nebo také Chromý). Postupně mu ubývala svalová hmota, klouby mu strnuly, končetiny se zdeformovaly. Na přání opata přijal Heřman jako třicetiletý kněžské svěcení, avšak krátce nato – jelikož se jeho nepohyblivost stupňovala a zvětšovaly se i jeho bolesti – mohl své kněžství vykonávat pouze duchovně jako živá hostie. O jeho pokročilém ochrnutí se píše: „Z míst, na která ho posadili, se bez cizí pomoci nemohl ani pohnout, ani se otočit na druhou stranu; jen když ho jeho pomocník posadil do vozíku, mohl v něm shrbený a s velkou námahou něco dělat. Měl ochrnutá i ústa a jazyk, takže dokázal mluvit pouze pomalu a přerušovaně a z úst mu vycházela jen těžce srozumitelná slova.“

Pod pečlivým dohledem svého otcovského přítele opata Berna, který si ho velice vážil a podporoval ho, dozrával Heřman v jednoho z největších učenců středověku. Ačkoliv byl uzavřen ve své klášterní cele, dokázal jeho čilý a nezlomný duch v modlitbě probádat hloubky prostoru a času, vesmíru i světových dějin. Mnohé Heřmanovy vědecké činy v oblasti hudby, matematiky, astronomie a historie jsou považovány za skutečně průkopnické. S velkou námahou, s husím brkem mezi „pokřivenými prsty“, ale neúnavně a „se soustředěnou pozorností“ napsal tento mistr latinského

jazyka především nádherné modlitby a písně, charakteristické svojí dojmavou hloubkou a teologickým bohatstvím, zejména mariánské antifony *Salve Regina* a *Alma Redemptoris Mater*, na které coby nadaný hudebník složil rovněž nápěvy. Na těchto dílech je vidět, že při vědeckém bádání byl – v duchu svatého Benedikta – v první řadě člověkem, který miloval Boha v modlitbě a rozjímání.

Jak velký boj musel však tento mladý muž plný tvůrčí duchovní síly na začátku svádět se svojí nemocí! Jak strastiplná cesta odevzdání a přijímání, jak tvrdá škola trpělivosti a pokory! Jedno je jisté: Heřman měl dostatek švábského humoru, aby i navzdory svému utrpení a těžkostem v řeči, „byl ochoten s radostí se zapojit do každé debaty a dokázal být nesmírně pohotový“. Právě i díky svému ochrnutí se stal vzorným, svatě žijícím řeholníkem, o němž se říkalo: „Vyznačoval se nejpokornější láskou a láskyplnou pokorou, milosrdenstvím v ustavičné radosti... Pro všechny se stal vším. Všichni milovali tohoto přátelského muže.“

Především však rostla důvěra a víra tohoto ochrnutého mnicha v sílu kříže, že také jeho utrpení sjednocené se Spasitelem přinese ovoce:

„Pane, dej, ať se rozvinou květy na mých suchých trnech. Ty sám jsi je ovinul kolem mojí hlavy i mého srdce jako pečeť a závdavek božské lásky. Daruj život trnové větevce bolesti a utrpení. Dej, ať se rozvinou květy na mých suchých trnech. Chci je přinést tvé Matce Marii, která se jako nevěsta otevřela Duchu Svatému a darovala nám

Jeden z největších znalců Heřmana z Altschhausenu, Dr. Walter Ebner, jako lékař předpokládá, že se při jeho nemoci nejedná o spastické ochrnutí, kterým byl postižen od raného dětství. Vycházejíc z detailního popisu jeho ochrnutí, měl Heřman amyotrofickou laterální sklerózu (ALS) – podobně jako P. Filip M. Antonín Stajner, o němž jsme psali ve Světle č. 20/2018. Bezpochyby nejznámějším ALS-pacientem naší doby byl anglický astrofyzik Stephen Hawking, který zemřel v březnu 2018. Heřman i Hawking byli vysoce nadaní géniové své doby. Hawking zůstal až do konce života ateistou, popíral existenci věčnosti a byl přesvědčen, že „věda dělá Boha zbytečným“. Na rozdíl od něho Heřman toužil po nebi celou svojí silou. Studoval, vypočítával a bádával, komponoval a skládal básně pouze k Boží slávě a inspiraci čerpal vždy jen z Boha.

tebe, nejsvětější plod jejího požehnaného panenství. Ty, svatá Matko, Panno Maria, ty jemně světlo v hodinách tísně, tobě, Pomocnice, Utěšitelko, Paní a Matko milosrdné lásky, tobě chci přinést své květy.“

Ano, Heřman prokazoval Marii mimořádnou lásku a hlubokou, dětskou důvěru, ona byla jeho útočištěm a byla Orodovnicí, jak ji vzývá v jedné ze svých nejznámějších modliteb: „Zdravas, jasná Hvězdo mořská, Maria... Vyslyš nás, vždyť tvůj Syn tě ctí a nic ti neodmítne.“

Byla pro něho skutečně Matkou, jak to sám vyjádřil v *Salve Regina* nepřekonatelně intenzivními slovy: „Zdravas Královno, Matko milosrdenství, živote, sladkosti a naděje naše, buď zdráva! K tobě voláme, vyhnání synové Evy, k tobě vzdycháme, lkající a plačící v tomto slzavém údolí. A proto, orodovnice naše, obrať k nám své milosrdné oči a Ježíše, požehnaný plod života svého, nám po tomto putování ukaž.“

Opatství Panny Marie a sv. Marka na ostrově Reichenau

První kontemplativní komunita pro ženy s Downovým syndromem

Nevidíme v této prosbě především Heřmanovu vlastní bídu a bezmocnost v jeho nemoci, celou touhu jeho duše, aby mohl spatřit Ježíše po trpělivém snášení vyhnanství v tomto žalostně zuboženém těle? Bezpochyby se zde zrcadlí také důvěrná zkušenost věrné lásky jeho pozemské matky Hiltrudy, jež odešla na věčnost v roce 1052, dva roky před Heřmanovou smrtí: svého syna v jeho těžkém postižení vždy bránila. Nelze se co divit, že ji Heřman pocítil náhrobním nápisem, kde o ní píše jako o Panně Marii, že byla „matkou chudých, nadějí a pomoci svých bližních“.

V září roku 1054 Heřman vážně onemocněl zápallem plic a zápallem pohrudnice. Ačkoliv měl po deset dní neustálé bolesti, blížící se konec byl pro tohoto 41letého mnicha naplněním jeho touhy. Během jedné noci si ve vytržení četl texty, které mu přiblížily bezvýznamnost celého jeho pozemského působení, a tehdy řekl svému věrnému pomocníkovi, mnichu Bertoldovi: „Četba těchto textů mi byla napomenutím a vyvolala ve mně rovněž touhu po budoucím životě, že všechno pomínutelné považuji za nic, za prázdné a bezcenné.“ A dodal: „Příteli můj, ... co nebylo vykonáno pro Boha a s láskou, nemá cenu...“ Když Heřman vykonal svatou zpověď a přijal eucharistického Pána, „tentoto blažený a vynikající Boží muž 24. září v dokonalém štěstí vydechl svého ducha“.

Heřman z Altshausenu nebyl sice nikdy formálně blahorečen, ale v diecézích Rottenburg a Freiburg ho jako blahoslaveného uctívají. Po celá staletí, především v období baroka, byl tento oblíbený svatý muž v mnoha kostelích a klášterech v okolí Bodamského jezera zobrazován jako autor antifony *Salve Regina*.

*Z Vítazstvo Srdca 122/2018
přeložil a upravil -dd-*

V centrální Francii žije nezvyklá kontemplativní komunita. Malé sestry učednice Beránka jsou prvním řeholním společenstvím, které přijímá ženy s Downovým syndromem jako plnoprávné členky komunity. „*Jejich duše není postižená. Jsou Bohu blízko a vstupují s ním do kontaktu snadněji než my,*“ říká představená komunity, matka Line.

Lidé s Downovým syndromem jsou stále ještě neobjeveným světem. Přináší do našeho života mnoho radosti a především dávají lásku, kterou svět tolik potřebuje, říká matka Line. Na počátku tohoto jedinečného díla stálo přátelství mezi dvěma mladými ženami: Line, která objevovala své povolání k zasvěcenému životu a službě nejposlednějším, a Véronique, dívkou s Downovým syndromem, přesvědčenou o svém povolání k rozjímavému životu. Kanonické právo však zakazuje přijímání lidí s mentálním postižením do řeholí a Véronique se tedy nesetkávala s pochopením. Obě ženy se tedy rozhodly zahájit mnišský život soukromě. Trvalo 14 let, než jejich nezvyklé společenství získalo církevní schválení.

Prvním klášterem se jim stal malý sídlištní byt. Posléze se k nim připojila další dívka s Downovým syndromem. V roce 1990 požádaly arcibiskupa Tours a budoucího kardinála Jeana Marcela Honoré (1920–2013) o přiznání statutu veřejného sdružení laických věřících. Díky jeho podpoře získala malá komunita své první uznání. O pět let později se rozrůstající společenství přestěhovalo do městečka Le Blanc v diecézi Bourges a díky velkému pochopení místního arcibiskupa

pa Pierre Plateaua (1924–2018), který podnikl další rozhodující kroky ve Vatikánu, získaly sestry v roce 1999 status kontemplativního řeholního institutu.

V duchovní rovině spojují benediktínskou spiritualitu s malou cestou sv. Terezie z Lisieux. Jak zdůrazňuje matka Line, přestože lidé s Downovým syndromem potřebují pomoc ze strany jiných sester, rytmus monastického života je pro ně jako stvořený.

„*Jsou autonomní. Kontemplativní život jim dovoluje žít ve velmi pravidelném, spořádaném rytmu. Pro lidi s Downovým syndromem jsou obtížné změny, když ale má všechno svoje pravidla, vnímají v nich oporu. A ukazuje se, že v sobě mají udivující sílu ducha. Znají nazpaměť Písmo svaté a životopisy světců. Jejich paměť je neuvěřitelná. Jsou to duše hluboce ponořené do modlitby, velmi duchovní, žijící ve velké blízkosti s Ježíšem. Lidé si to neuvědomují. Vynikají ve schopnosti odpouštět a těšit jiné v jejich utrpení. Dokáží například pohotově nalézt příhodné slovo z Písma svatého. Jejich duše není postižená. Spíše naopak, jsou Bohu blízko, vstupují s ním do kontaktu snadněji než my.*“

Často se nás ptají, jak v naší komunitě rozpoznáváme povolání, konstatuje matka Line a odpovídá: „*Stejně jako v případě jiných povolání. Pokud člověk pocítuje, že jej tento způsob života naplňuje, znamená to, že jej Bůh k němu povolává. Lidé s Downovým syndromem to dokáží rozpoznat a vyjádřit,*“ ujišťuje představená Malých sester učednic Beránka.

*Zdroj: www.vaticannews.va/cs.html,
23. 7. 2019*

Liturgická čtení - dokončení ze str. 3

nás mohlo rozptylovat, a vytrvale běžme o závod, který je nám určen. Mějme oči upřeny na Ježíše: od něho naše víra pochází a on ji vede k dokonalosti. Místo radosti, která se mu nabízela, vzal na sebe kříž a nic nedbal na urážky; nyní sedí po pravé straně Božího trůnu. Myslete na toho, který snesl, když mu

hříšní lidé prudce odporovali, abyste neumdléváli a vnitřně neochabovali. Vždyť jste v boji proti hříchu ještě nekladli odpor až do krve.

Evangelium - Lk 12,49–53

Ježíš řekl svým učedníkům: „Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby

už vzplanul! V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán! Myslete, že jsem přišel dát mír na zemi? Ne, říkám vám, ale rozdělení. Od nynějška totiž bude rozděleno pět lidí v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem. Budou rozděleni otec proti synovi a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snacha a snacha proti tchyni.“

MODLÍME SE ZA ŠTASTNÉ MANŽELSTVÍ

MODLÍM SE ZA SVOU MILOU NEJEN 31 DNÍ

Jakub Vejmelka

Když člověk přemýšlí o tom, že bude s někým chodit, nebo už s někým chodí, anebo už přemýšlí o manželství, je to zásadní věc. Takový vztah, i když třeba neskončí manželstvím, bude mít na něho, toho druhého, a případně i na další lidi velký vliv. Určitě stojí za modlitby. Ať už jde o radosti, nebo starosti, Bůh je připraven tomu, kdo se k němu s důvěrou obrací, naslouchat. Knížka obsahuje 31 modliteb, které mohou muže vést, když se bude za tyto věci modlit. Pomůžou, když nebudou přicházet slova. Ukážou oblasti, za které by třeba ani nenapadlo se modlit. Modlit se za svou milou znamená také – a možná především – modlit se za sebe, své srdce, svůj charakter a postoje.

Cesta - Iva Pospíšilová
Brož., A6, křídový papír, 80 stran, 89 Kč

MODLÍM SE ZA SVÉHO MILÉHO NEJEN 31 DNÍ

Monika Vejmelková

Tato knížka je pro všechny dívky a ženy, které se chtějí modlit za své stávající či budoucí milé. Modlitba má velikou moc, může radikálně proměnit život každého člověka. Knížka 31 modliteb je užitečnou inspirací ve chvílích, kdy bude dívka či žena po modlitbě toužit, a pomocí, když budou scházet slova. Skrze každodenní rozhovor s Bohem lze poznat více také sebe i svého milého.

Cesta - Iva Pospíšilová
Brož., A6, křídový papír, 80 stran, 89 Kč

PRO DĚTI - POZNÁVÁME BIBLI

SETKÁNÍ S BIBLICKÝMI POSTAVAMI

Napsali Jana a Martin Kopovi • Ilustroval Vítězslav Koutník

Příběhy, které vyšly v dětském křesťanském časopise *Nezbeda* v letech 2009 až 2015. Formou rozhovorů jsou zde představovány některé biblické postavy. Na čtenáři pak je, aby poznal, s kým byl rozhovor veden. K tomu může napomoci také nápověda, v níž je uvedeno, ve které části Bible se o postavě píše.

Časopis Nezbeda a Cvrček, o. p. s.
Brož., 165x235 mm, křídový papír,
74 stran, 69 Kč

DUCHOVNÍ POKRM PRO DUŠI

HOSTINA PRO DUŠI

Bruno Ferrero • Z italských přeložila Veronika Matiašková • Odpovědný redaktor Martin Bedřich

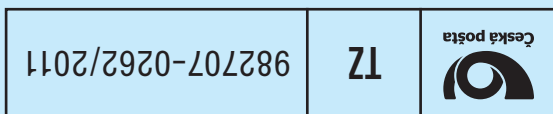
Soubor krátkých zamyšlení a podnětů pro osobní rozjímání, společnou četbu nebo pro chvíle, kdy potřebuje člověk potěšit a nabrat nových duchovních sil. Knížka představuje skutečnou „hostinu pro duši“, která se jejími inspirativními texty může sytit a posilovat v lásce a moudrosti.

Portál, s. r. o.
Brož., 115x190 mm, křídový papír,
88 stran, 149 Kč

Po dobu letních prázdnin bude v naší prodejně v Olomouci na Dolním náměstí v sobotu zavřeno.

Objednávky knih - tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo - tel./fax 585 222 803 • Malice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

Malice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1